

24.93x24.35	1/3	58	עמוד	הארץ - גלריה	29/12/2023	88743879-4
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונות - 80790						

פותרים דף חדש

70 ספרים שיעזרו לנו
לשרוד את

2024

אבנר שפירא

עיון

הרהורי קולנוע (שם זמני) |

קוונטין טרנטינו

- תירגמה מאנגלית: קטיה בנוביץ' • הוצאת תכלת

בספרו השני מספר קוונטין טרנטינו על הסרטים שעיצבו אותו כסינפיל וכקולנוע. הוא משחזר חוויות קולנועיות מכוונות מילדותו ומנתח סרטים אמריקאיים ידועים ונשכחים משנות ה-70. כשהספר יצא באנג' לית ב-2022 כתב ניסן שור בביקורת במוסף זה: "בעצם זהו ממואה. מכיוון שאת טרנטינו נו בלתי אפשרי להפריד מהשפעותיו, הרי שאוטוביוגרפיה מסוג זה היא הרבה יותר נכונה ואמינה מאשר ספר על מערכת היחסים שלו עם דניאלה פיק".

מולדת יקרה: מלחמת 1948 –

המכתבים הגנוזים | שי חזקני

- תירגמו מאנגלית: שי חזקני ודפנה ברעם • הוצאת עברית

מתנדבים מרוקאים בצה"ל מתלוננים על גועות נות אשכנזיות, מתנדבים ערבים בצבא השחרור של קאוקג'י מספרים על הלחימה ביהודים, מתנדבים מארצות הברית מדווחים על המיליטריזם שמשתלט על הצבא הישראלי הצעיר פליטים פלסטיניים כותבים מירדן למשפחותיהם שנות רן בארץ – כל אלה נחשפים לראשונה בספר רן של ההיסטוריון שי חזקני, שהופיע באנגלית ב-2021. חזקני מתבסס על מסמכים מארכיון הצה"ל נזורה הצבאית ועל מקורות רבים נוספים ובאמצעותם מגולל "ההיסטוריה מלמטה", המאירה את חיי היום-יום בזמן מלחמת העצמאות והנכבה.

האם הציונות ביקשה להקים

מדינת לאום? | דימיטרי שומסקי

הוצאת מאגנס

ההיסטוריון דימיטרי שומסקי קורא תיגר בספר רן על התפישה המקובלת, שלפיה מטרתה הסופית של הציונות היתה הקמת מדינת לאום. הוא מנתח את כתביהם של אבות הציונות, ובהם הרצל, אחד העם, ז'בוטינסקי ובן-גוריון, וטוען כי הם שיוו לנגד עיניהם את מימוש ההגדרה העצמית היהודית בארץ ישראל דווקא במסגרת רב-לאומית: תחילה הם דמינו מחוז אוטונומי באימפריה הרב-לאומית העותמאנית, ולאחר מכן – בתקופת המנדט הבריטי – שאפו לכוון דמוקרטיה רב-לאומית. שומסקי מראה כי המודל לים של מדינה יהודית שהם פיתחו כללו בתוכם הכרה בקיום לאומי קולקטיבי של ערביי ארץ ישראל.

סיבות להישאר | תהל פרוש

ספרית פועלים / הוצאת הקיבוץ המאוחד

אחרי שני ספרי שירה, ספרה הבא של תהל פרוש הוא קובץ מסות המפנות זרקור לכמה מהסוגיות האקוטיות שהחברה הישראלית מתמודדת עמן כיום. בין המחאה החברתית של קיץ 2011 לשבר הגדול של 2023, פרוש כותבת על עליית מעמד חדש של "מחזיקי נדל"ן", על יחסי עבודה מדכאים ועל סגידה לכסף, על תעשיית ההייטק כ"אסון חברתי שאסור לדבר עליו" – ועל השחתתה של השפה כתוצאה מכל אלה.

בדלתיים פתוחות | אביגדור פלדמן

הוצאת פרדס

מבחר מאמרים של עו"ד אביגדור פלדמן, שפורסמו בטורו ב"הארץ" ובכמות נוספות,

ועוסקים במערכת המשפט הישראלית. "בח" רתי להיות אתנוגרף של המשפט, ממש כאילו חדרתי מבעד לג'ונגלים עבותים אל מושבה נסתרת של ילידים, אל מקום שרגל אדם מן היישוב לא דרכה בו", אומר פלדמן. "הגעתי אל שבת שעבד לאלים, אלים בעלי לב מא" בן, שישבו בבית המשפט העליון. האלים הללו מילאו כל תא במוחי. יצאתי נגדם בכל עוצמת רוחי, כועס ורוגז, על מה שנראה לי כהפגנה של חוסר צדק, ואפילו כמעשה רשע".

חנוך לוין: בלי פסיכולוגיה,

בלי שטויות | מולי מלצר

הוצאת ספרי עליית הגג וידיעות ספרים

מולי מלצר, שעבד כעורך עם חנוך לוין ב-15 שנותיו האחרונות והיה אחראי על פרסום סדרת כל כתביו, מאיר בספרו את עולמו הייחודי

12.36x27.93	2/3	עמוד 59	הארץ - גלריה	29/12/2023	88743880-6
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

בנות ומוסדות | דריה סרנקו

תירגמה מרוסית: אירית ויינברג • הוצאת לוקוס

דריה סרנקו – אקטיביסטית פמיניסטית רוֹ-סייה המתנגדת למשטרו של ולדימיר פוטין – פירסמה את ספר הביכורים שלה בסוף 2021, ערב הפלישה לאוקראינה. היא מציגה בו תמונת רנטגן של מעמד האשה ברֹ-סיה ונותנת קול להמוני נשים המועסקות במוסדות הציבוריים במדינה, בתוככי המנֶה גנון הרודני האלים. היא מתארת היררכיות אבסורדיות, משימות חסרות תכלית, הטרֹדות מיניות, שנאת נשים מצד הממונים, מיֹוגיניה מופנמת של העובדות אבל גם גילויי סולידריות ביניהן.

אנטי־אדיפוס |

ז'יל דלו ופליקס גואטרי

תירגמה מצרפתית: מריאנה בר • הוצאת רסלינג

ספרם המשותף הראשון של הפילוסוף ז'יל דלו והפסיכואנליטיקאי פליקס גואטרי, שראה אור בצרפת בשנת 1972, מותח ביֹקורת ייחודית על ההגות הפסיכולוגית, הכֹלכלית והמדינית. השניים מציגים בו קריאה פוליטית בתיאוריות פסיכואנליטיות, שמנֶה סות לשיטתם לדכא את התשוקות המאיימות על הסדר החברתי ולהכפיף את האינדיביֹודואלים למנגנוני פיקוח ושליטה. הספר רב־ההשפעה הוא חלקו הראשון של פרויקט "קפיטליזם וסכיוופרניה" של דלו וגואטרי; חלקו השני, "אלף מישורים", הופיע בשנת 1980.

מורדים מפוארים | אנדריאה וולף

תירגם מאנגלית: עמנואל לוטם • הוצאת שוקן

ההיסטוריונית הבריטית־גרמנייה אנדריאה וולף ("המצאת הטבע") בוחנת בספרה, שיֹוצא באנגלית ב-2022, את המהפכה התודע־תית שחוללה התנועה הרומנטית בגרמניה מאז שלהי המאה ה-18. היא מראה כיצד חב־רי התנועה, ובהם משוררים כמו גתה ושיֹלר ופילוסופים כמו פייכטה ושללינג, שמו את האני ואת הרצון החופשי במרכז מחשבתם וכתבתם.

מה הם החיים? | ארווין שרדינגר

תירגמו מאנגלית: רונה אבירם וגל מנלה • הוצאת מאגנס

הפיזיקאי האוסטרי חתן פרס נובל ארווין שרדינגר מוכר בעיקר בזכות החתול שלו והניסוי הידוע בתורת הקוונטים הקרוי על שמו, אבל בעיני ביולוגים הוא זכה לתהילה דווקא הודות לספרו "מה הם החיים?" שיֹוצא באנגלית ב-1944. הוא מראה בו כיצד הפיֹזיקה עשויה להסביר תופעות ביולוגיות ומע־לה לראשונה את הרעיון המהפכני של הקוד הגנטי. עשור לאחר פרסום הספר ובהשרא־תו, התגלה מבנה הסליל הכפול של מולקוֹלת הד־נֶא.

ומנסה להבין כיצד נהפך למחזאי הישראלי המוכר ביותר בעולם, שהצגותיו הועלו עד כה בכ-20 שפות. הוא גם מביא מבט אישי על יציֹרתו של לויז ועל התפתחותה.

פוגרום: קשייב ונפתולי

ההיסטוריה | סטיבן זיפרשטיין

תירגמה מאנגלית: איגנה מיכאלי • הוצאת עם עובד

ההיסטוריון היהודי־בריטי סטיבן זיפרש־טיין חוזר בספרו מ-2018 לפוגרום קשייב ב-1903: הוא מנתח את האירועים שהובילו אליו, מתאר את מעשי הרצח, האונס, ההש־פלות, ההתעללות בגופות וההרס הנרחב של בתים וחנויות של יהודים, ועומד על הזעזוע שעורר הפוגרום בעולם היהודי בכלל ובתנוֹעה הציונית בפרט. לדברי ההוצאה, "הקריאה בספר לאחר אירועי 7 באוקטובר 2023 מקב־לת ממד מצמרר נוסף".

נגנסטרים נגד נאצים: איך

מאפיונרים יהודים נלחמו בנאצים

בתקופת מלחמת העולם השנייה

באמריקה | מייקל בנסון

תירגמה מאנגלית: דפנה לוי • הוצאת מטר

מייקל בנסון, סופר אמריקאי המחבר ספרי פשע אמיתי, בוחן בספר שיֹוצא באנגלית ב-2022 את גילויי התמיכה בנאציזם בארצות הברית בש־נים שלפני מלחמת העולם השנייה וחושף את המאבק שניהלו נגדם נגנסטרים יהודים, ובהם מאיר לנסקי ובאנסי סיגל. הוא מביא עובדות מפתיעות על הטקטיקות חסרות הרחמים שנק־טו המאפיונרים במלחמתם באוהדי הנאצים ועל הצלחתם להמריץ אמריקאים מן השורה להצ־טרף אליהם.

בית ספר לברברים: החינוך במשטר

הנאצי | אריקה מאן

תירגם מגרמנית: ארו וולק • הוצאת אפרסמון

הסופרת הגרמנייה אריקה מאן, שגלתה ממולדתה עם עליית הנאצים לשלטון, מתארת בספרה מ-1938 את מערכת החינוך תחת מש־טרו של היטלה. בהתבסס על עשרות ראיונות ועל מאמרים ותיעודים של האידיאולוגיה הנאצית, היא מנסחת כתב אישום על שטיֹפת המוח השיטתית של צעירי גרמניה, שכ־ללה פיתוח פולחן אישיות של הפיהרר וקידום תפישות של עליונות גזעית במקום מדע.

במלתעות הפטריארכיה: נשים,

אלימות מינית ורצח עם |

נעמי הלברטל־לנדאו

הוצאת כרמל

מחקר הבוחן את האופן שבו תעמולה גזע־נית חוברת לתפישה פטריארכלית במקרים של רצח עם. המחברת, נעמי הלברטל־לנדאו, סוקרת אירועי ג'נוסייד וסכסוכים אלימים בהיסטוריה המודרנית, שבהם הוצבו נשים כמ־טרה ייחודית, ועומדת על מקורותיה של התוֹקפנות שהופנתה כלפיהן.

18.15x12.57	3/3	עמוד 60	הארץ - גלריה	29/12/2023	88743881-7
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

מישל וולבק השנה. בעקבות היקום המוזר והמסויט של לאבקרפט צילום: JOEL SAGET / AFP

ה"פ לאבקרפט: נגד העולם, נגד החיים | מישל וולבק

תירגם מצרפתית: ניר רצ'קובסקי • הוצאת בבל

ספרו הראשון של מישל וולבק, שיצא בצרפתית ב-1991, מוקדש לסופר האימה האמריקאי ה"פ לאבקרפט וליקום המוזר והמסויט שב-רא. זו יצירה לא שגרתית – ספק רומן דוקומנטי טרי על אחת הדמויות החריגות ביותר בספרות המודרנית, ספק מניפסט ספרותי המשלב, כדרך כו של וולבק, קטעי הגות וביקורת. לתרגום העברי תצורף אחרית דבר מאת סטיבן קינג.

מחשבות על האנתרופוקן | ג'ון גרין

תירגם מאנגלית: תומר בן אהרון • הוצאת הכורסא

אנתרופוקן הוא שמה של התקופה הגיאולוגית הנוכחית, שבה בני האדם משנים עמוקות את כדור הארץ ואת המגוון הביולוגי הקיים בו. הסופר האמריקאי ג'ון גרין ("אש" מת הכוכבים", "צבים כל הדרך למטה") מקדיש לתקופה זו את קובץ מאמריו, שהופיע באנגלית ב-2021 ומבוסס על פודקאסט מצליח. הוא מבקר את הסתירות המובנות בהתנהגותה של האנושות כיום ושופך אור על מגוון היבטים של החיים בעולמנו – החל בשקיעות השמש, דרך אווים קנדיים ועד לסדרת הטלוויזיה "הפינגווינים ממדגסקר".